

Kenen joukoissa seisoin – taistolaiset muistelivat

6.9.2016 klo 08:15

1970-luvun taistolaiset muistelivat lämpimästi yhdessä tekemistä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Joukossa oli voimaa ja liike tarjosi tekemistä kaikille. Maailma ei kuitenkaan tullut valmiiksi: Kotimaan ja koko maailman tila huolettaa edelleen entisiä taistolaisaktiiveja.

1970-luvun taistolaisuutta koskevien muistojen keruu tuotti 29 vastausta, kaikkiaan reilut 300 sivua tekstiä, kuvia ja runoja. Vastaajia oli eri puolilta Suomea Helsingistä Rovaniemelle, myös sukupuolijakauma oli tasainen, 14 naista ja 15 miestä. Noin 40 vuoden takaisia taistolaisaikoja muisteltiin toisaalta hieman kaihoten, toisaalta hieman kauhistellen ja huumorillakin. Myös nykypäivä näkyi ja pohditutti monella tapaa.

Keruun yhteistyötaho Kansan Arkistoon toimitettiin monenlaista taistolaisuuteen liittyvää asiakirjamateriaalia. Myös SKS:n muisteluaineiston joukossa oli monimuotoista aineistoa kuten valokuvia: yksi vastauksista oli omaelämäkerrallinen sukutarina, toinen muistelua elämästä ja politiikasta runomuodossa.

Kaikki muistelijat olivat aktivoituneet poliittisesti jo teini-ikäisenä: monet kuvailivat kylmän sodan ilmapiiriä, jossa suurvaltapoliittikka ja sodat saivat aikaan poliittisen heräämisen. Vietnamin sota mainittiin melkein kaikissa muistoissa, mutta myös kansalliset tapahtumat, kuten Metallin lakko, olivat tärkeitä. Esimerkiksi aamuvarhaisella ennen koulua tai työtä tapahtunutta lehtisten jakelua tehtaan porteilla muisteltiin.

Myös nuoruutta ja aikuiseksi kasvamista muisteltiin. Oli kiistoja ja keskusteluja vanhempien ja sisarusten kanssa, toisaalta myös uusia ystävyysuhteita ja tovereita. Taistolaisten toiminta oli kokouksia, mielenosoituksia, juhlia ja illanistujaisia. Liike työllisti nuoria valtavalla tehokkuudella.

Keruussa kysyttiin myös ihmissuhteista ja seurustelusta. Muistot sisälsivätkin politiikan ja aatteen palon lisäksi ihastumisia ja rakastumisia, avioliittoja ja lapsiakin, mutta myös sydänsuruja, eroja, epävarmuutta ja yksinäisyyttä. Sukupuolikysymystä liikkeessä pohtivat eniten nimenomaan naisvastaajat, mutta liike nähtiin pääosin tasa-arvoisena, innokkaiden nuorten yhteisenä toimintana. ”Sosialismi ratkaisee tasa-arvokysymykset!” toistui monessa vastauksessa.

Kenen joukoissa seisoin ei tuottanut vain mukavia muisteluita. Yksi vastaajista kertoi läheisensä liikkeestä erottamisesta ja sen aiheuttamasta syrjäytymisestä. Taistolaisuutta kuvattiin myös liikkeen ulkopuolelta, tällöin taistolaisuus näyttäytyi aggressiivisena.

Lämmin kiitos kaikille keruuseen osallistuneille! Kirjoittajien kesken arvottiin kirjepalkintoja, jotka on toimitettu voittajille.

SKS, Kansan Arkisto ja tutkija Liisa Lalu järjestivät 1970-luvun [taistolaista liikettä koskevan muistitietoaineiston keruun 15.8.2015–15.2.2016](#).

Lisätietoja: tutkija Liisa Lalu, lhlalu@utu.fi

2.10.2017 Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

http://www.finlit.fi/fi/ajankohtaista/uutiset/kenen-joukoissa-seisoin-taistolaiset-muistelivat#.WdI_eTuU-70